

#Budžets2025: Valdība apstiprina budžetu iedzīvotāju drošībai un konkurētspējai

Publicēts: 14.10.2024.

Pirmdien, 14. oktobrī, Ministru kabinets (MK) apstiprināja likumprojektu par 2025. gada valsts budžetu un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam. 2025. gada valsts konsolidētā budžeta ieņēmumi tiek plānoti 15,1 miljarda, savukārt izdevumi – 17,1 miljarda eiro apmērā. Par galveno valsts prioritāti noteikta valsts iekšējā un ārējā drošība.

Solidzinot ar 2024. gada budžetu, 2025. gadā plānotie valsts budžeta ieņēmumi paredzēti par 583,2 miljoniem eiro lielāki. Savukārt valsts budžeta izdevumi 2025. gadā paredzēti par 876,5 miljoniem eiro lielāki nekā 2024. gada valsts budžeta likumā. Pamatbudžetā plānotie ieņēmumi veido 10,2 miljardus, bet izdevumi 12,7 miljardus eiro. Savukārt speciālajā budžetā ieņēmumi plānoti 5,2 miljardu eiro, bet izdevumi 4,7 miljardu eiro apmērā.

99 "2025. gada budžeta projekts ir sagatavots valsts un iedzīvotāju drošībai un konkurētspējai. Valsts spēja reaģēt uz dažādiem izaicinājumiem un aizsardzība pret dažāda veida apdraudējumiem laikā, kad turpinās Krievijas uzsāktais karš Ukrainā, saglabājas kā galvenā prioritāte. Tāpēc lielākie ieguldījumi nākamajā gadā paredzēti, lai stiprinātu mūsu iekšlietu un tieslietu dienestus, nodrošinātu valsts aizsardzībai nepieciešamo aprīkojumu un attīstītu aizsardzības infrastruktūru, tostarp kiberdrošību. Tāpat mūsu uzdevums ir mazināt ekonomisko nevienlīdzību iedzīvotāju vidū un veicināt mūsu konkurētspēju. Budžetā piedāvātās nodokļu izmaiņas paredzētas, lai ieguvēji būtu teju visi strādājošie iedzīvotāji, kuru maciņos paliks vairāk naudas. Budžeta piedāvājuma centrā esam likuši Latvijas iedzīvotājus, kuriem jābūtu aizsargātiem un drošiem par savu rītdienu. Paldies Finanšu ministrijai, nozaru ministrijām un sociālajiem partneriem par kopīgo darbu, izstrādājot valsts budžeta piedāvājumu, kas tagad nonāks pie Saeimas deputātiem," norāda finanšu ministrs Arvils Ašeradens.

Valsts budžeta izdevumi 2025. gadā

Aizsardzībai nākamgad paredzēti 10,3% budžeta izdevumu, nodrošinot pakāpenisku Aizsardzības ministrijas budžeta izdevumu apjoma palielinājumu līdz 3,7% no iekšzemes kopprodukta (IKP) 2026. gadā (3,5% no IKP 2025. gadā, 3,7% no IKP 2026. gadā un 2027. gadā). Uz funkciju "Aizsardzība" daļēji tiek attiecināti arī ar valsts iekšējo drošību saistīti pasākumi, piemēram, ārējās robežas tehniskās infrastruktūras izveide un kiberdrošības stiprināšana.

Savukārt, sabiedriskajai kārtībai un drošībai paredzēti 6,6% no kopējiem 2025. gada budžeta izdevumiem, tai skaitā lielākais finansējums paredzēts Iekšlietu ministrijai (Valsts policijas darbībai, ugunsdrošībai, glābšanai un civilajai aizsardzībai, valsts robežsardzes darbībai un citiem) un Tieslietu ministrijai (tiesu sistēmai, kriminālsodu izpildei – ieslodzījuma vietām un to būvniecībai, probācijas īstenošanai un citiem pasākumiem).

Vairāk nekā trešdaļa jeb 33,2% 2025. gadā tiks novirzīti iedzīvotāju sociālajai aizsardzībai, tai skaitā speciālajā budžetā izdevumiem valsts pensijām, pabalstiem un citiem pasākumiem. Veselības nozarei nākamajā gadā paredzēti 11,0%, tai skaitā kompensējamo medikamentu un materiālu apmaksāšanai, kā arī neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai un citiem pasākumiem.

Izglītībai paredzēti 7,2% budžeta izdevumu, tai skaitā vispārējai izglītībai, profesionālās izglītības mācību iestādēm, augstākajai izglītībai un citiem pasākumiem. Savukārt atpūtai, kultūrai un reliģijai 1,4%, tostarp filmu nozarei, mākslai un literatūrai, kultūras mantojumam, sportam un citiem pasākumiem.

Nozīmīga daļa jeb 17,2% budžeta izdevumu paredzēta ekonomiskajai darbībai, tai skaitā godīgas konkurences nodrošināšanai, iekšējā tirgus un patērētāju tiesību aizsardzībai, kā arī mērķdotācijām pašvaldību autoceļiem, valsts autoceļu uzturēšanai un atjaunošanai, sabiedriskajam transportam un Rail Baltica projektam, kā arī citiem pasākumiem. Savukārt vispārējiem valdības dienestiem tiks atvēlēti 12,5% kopējo valsts budžeta izdevumu, tai skaitā iemaksām Eiropas Savienības (ES) budžetā, valsts parāda vadībai, valsts ieņēmumu un muitas politikas nodrošināšanai, daļai ES fondu maksājumu, dotācijai pašvaldībām un zinātnei, kā arī citiem pasākumiem.

Vides aizsardzībai plānoti 0,4% no kopējiem 2025. gada izdevumiem, tai skaitā izdevumiem vides projektiem, dabas aizsardzībai, meteoroloģijai un bīstamo atkritumu pārvaldībai. Teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai – 0,2% no kopējiem nākamā gada budžeta izdevumiem, tostarp valsts reģionālās attīstības politikas īstenošanai, atbalstam plānošanas reģioniem un citiem pasākumiem.

Papildu finansējums valsts prioritātēm – iekšējā un ārēja drošība

Budžeta projektā paredzēts papildu finansējums ar valsts drošību saistītiem prioritāriem pasākumiem, Satversmes tiesas sprieduma un likumu izpildes nodrošināšanai, neatkarīgajām iestādēm un ar nodokļu politikas izmaiņām saistītiem pasākumiem. Kopumā plānots finansēt prioritātes 2025. gadam 392,4 miljonu eiro apmērā, 2026. gadam 389,9 miljonu eiro apmērā, 2027. gadam 398,7 miljonu eiro apmērā un 2028. gadam 334,8 miljonu eiro apmērā. Ar valsts drošību saistītiem prioritārajiem pasākumiem 2025. gadā paredzēts novirzīt būtiskāko daļu no papildus paredzētā finansējuma prioritārajiem pasākumiem, kas kopumā veido 284,3 miljonus eiro.

Lielākā daļa jeb 167,4 miljoni eiro paredzēti Iekšlietu ministrijas pasākumiem, piemēram, iekšlietu dienestu un ieslodzījumu vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm, kā arī Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu un muitas policijas pārvaldes atalgojuma palielināšanai par 10%, kā arī atbalstam Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijā. Tāpat paredzēts pagarināt pastiprināta robežapsardzes sistēmas darbības režīmu un nodrošināt valsts materiālo rezervju iegādi, atjaunināšanu un uzturēšanu.

2025. gadā 90,3 miljonus eiro plānots piešķirt Aizsardzības ministrijas pasākumiem. No tiem 50 miljoni eiro atbilstoši noslēgtajam līgumam par militāro atbalstu paredzēti atbalstam Ukrainai. Savukārt 23 miljoni eiro paredzēti munīcijas krājumu papildināšanai un individuālā ekipējuma nodrošināšanai, 15 miljoni eiro radaru iegādei vēja parku attīstībai un 2,3 miljoni eiro militārā poligona "Sēlija" piekļuves ceļa uzlabošanai un vienības tilta Daugavpilī pārbūvei mobilitātes uzlabošanai, kurus paredzēts finansēt ES fondu projektu ietvaros.

Valsts drošības dienesta darbības prioritāro jomu stiprināšanai paredzēti papildu 5 miljoni eiro un tāpat 5 miljoni eiro – Satversmes aizsardzības biroja darbības nodrošināšanai. Teju visos resoros nepieciešamajai kibernetikas stiprināšanai plānots novirzīt ES fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda programmas finansējumu.

Nodokļu politikas izmaiņas

Darbspēka nodokļu izmaiņu piedāvājums paredz palielināt neto ienākumus aptuveni 95% strādājošo jeb visiem, kuru bruto alga ir līdz 4000 eiro mēnesī. Lielākais pieaugums paredzēts tieši darba ņēmējiem ar atalgojumu līdz 2500 eiro.

No 2025. gada paredzēts noteikt fiksēto ar nodokli neapliekamo minimumu visām algām 510 eiro mēnesī apmērā un no 2026. gada to paaugstināt uz 550 eiro un 2027. gadā uz 570 eiro mēnesī. Pensionāru neapliekamo minimumu nākamajā gadā paredzēts paaugstināt no 500 uz 1000 eiro mēnesī. Minimālā alga 2025. gadā pieaugs no 700 uz 740 eiro mēnesī, 2026. gadā uz 780 eiro mēnesī, no 2027. gada uz 820 eiro mēnesī, bet no 2028. gada uz 860 eiro mēnesī.

Strādājošo vecāku pabalstu paredzēts palielināt līdz 75% (pašlaik 50%) no piešķirtā vecāku pabalsta apmēra. Paredzēta arī iedzīvotāju ienākumu nodokļa (IIN) atvieglojuma kopīgumiem paplašināšana (mobilitātei) līdz 700 eiro gadā.

Līdzsvarojošs neapliekamo minimums ar IIN likmēm un lai vienkāršotu darbspēka nodokļu sistēmu, ienākumiem līdz 105 300 eiro gadā (8 775 eiro mēnesī) paredzēts noteikt vienu IIN likmi – 25,5% apmērā. Ienākumiem virs 8 775 eiro mēnesī nodokļa likme ir 33%.

Tiks turpināta PVN samazinātās likmes piemērošana svaigiem augļiem, ogām un dārzeņiem. Savukārt, lai sasniegtu ES klimatneitralitātes mērķu sekmēšanu, pakāpeniski plānots paaugstināt akcīzes nodokļa likmes degvielai, kā arī degvielai, dabasgāzei un naftas gāzēm, ko izmanto par kurināmo, par CO₂ komponenti. Tāpat no 2025. gada paredzēts paaugstināt akcīzes nodokļa likmi bezalkoholiskajiem dzērieniem ar cukura saturu līdz 8 g (neieskaitot).

Valdība apstiprinājusi arī Solidaritātes iemaksas likumprojektu, kas paredz rast papildu līdzekļus valsts nacionālās drošības fiskālo vajadzību nodrošināšanai nacionālās drošības palielinātu risku apstākļos. Plānots, ka solidaritātes iemaksas attieksies uz periodu no 2025. līdz 2027. gadam. Izstrādātais modelis paredz, ka kredītiestādes palielina iemaksas valsts budžetā, kas nodrošinās finansējumu tuvākajos gados pieaugošajām nacionālās drošības vajadzībām. Iemaksu palielinājums varēs notikt tieši, veicot solidaritātes iemaksas maksājumus valsts budžetā, vai netieši, būtiski palielinot kredītiestādes apjomus un tādējādi arī ekonomisko aktivitāti un budžeta ieņēmumu apjomu.

Sadarbība ar partneriem un pašvaldībām

Budžeta sagatavošanas procesā notika diskusijas ar sociālajiem un sadarbības partneriem, kā arī ar Latvijas Pašvaldību savienību (LPS) un tika sagatavots MK un LPS vienošanās un domstarpību protokols Valdība 2025. gada budžeta projektā ir paredzējusi finanšu resursus, kas pilnā apmērā kompensēs nodokļu izmaiņu ietekmi uz pašvaldību budžetiem. Ir panākta vienošanās pašvaldību ieņēmumu sadalei, nosakot IIN proporciju 2025. gadā 78% pašvaldībām un 22% valsts budžetam. No kompensācijas daļa finansējuma tiks sadalīta atbilstoši IIN sadales principiem, un paredzēts palielināt pašvaldību finanšu izlīdzināšanas (PFI) dotāciju par 14 miljoniem eiro.

Visām pašvaldībām 2025. gadā tiek plānots izlīdzināto ieņēmumu (kopā ar finansējumu ES ārējās robežas pašvaldībām) pieaugums vidēji 10,4% apmērā, salīdzinot ar 2024. gadam plānoto. Apstiprinātais piedāvājums nodrošina reģionāli sabalansētu finansējuma pieaugumu visām pašvaldībām, tai skaitā paredzēts papildus no valsts budžeta līdzekļiem iedalīt dotāciju 2,5 miljonu eiro apmērā ES ārējās robežas piecām pašvaldībām.

IIN prognozes pārpildi tiek piedāvāts novirzīt pašvaldības uzņemto aizņēmumu saistību dzēšanai. Šis risinājums atbilst ES direktīvas prasībām un jaunajam ekonomikas pārvaldības modelim.

2025. gada valsts budžeta pavadošais likumprojekts iekļauts 31 likumprojekts. Saeimā 2025. gada budžeta likumprojekta paketi paredzēts iesniegt otrdien, 15. oktobrī.

Autors: Finanšu ministrija

#Budžets2025: Paredzētas akcīzes nodokļa un TEN likmju izmaiņas

Otrdien, 8. oktobrī, valdība izskatīja grozījumus likumā “Par akcīzes nodokli” un grozījumus Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likumā. Lai...

08.10.2024.

Finanšu
ministrija

Ministru
kabinets

#Budžets2025: Apstiprina darbaspēka nodokļu sloga mazināšanu un IIN piemērošanas vienkāršošanu

Otrdien, 8. oktobrī, Ministru kabinetā izskatīti grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”, ar kuriem tiks īstenoti pasākumi, kas vērsti uz darbaspēka konkurētspējas palielināšanu un...

08.10.2024.

Finanšu
ministrija

Ministru
kabinets

#Budžets2025: Valdība apstiprina turpmāku PVN samazinātās likmes piemērošanu svaigiem augļiem, ogām un dārzeņiem

Otrdien, 8. oktobrī, valdība apstiprināja grozījumus Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likumā, lai arī turpmāk svaigiem augļiem, ogām un dārzeņiem piemērotu PVN samazinātu likmi 12% apmērā...

08.10.2024.

[Finanšu
ministrija](#)

[Ministru
kabinets](#)

#Budžets2025: Sākta valsts budžeta procesu pakāpeniska reforma

Otrdien, 8. oktobrī, valdība atbalstīja grozījumus likumā par budžetu un finanšu vadību, ar kuriem paredzēts salāgot normas ar Eiropas Savienības ekonomikas pārvaldības ietvaru, kā arī ieviest jaunu...

08.10.2024.

[Finanšu
ministrija](#)

[Ministru
kabinets](#)

Datums

14. oktobris, 2024

Laiks

15.30

Atrašanās vieta

Ministru kabinets

Ministru kabineta ārkārtas sēde

Ministru prezidente Evika Siliņa vada Ministru kabineta ārkārtas sēdi, kurā lems par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru...

[Ministru kabinets](#)

[Ministru prezidenta kalendārs](#)

Saistītas tēmas

[Finanšu ministrija](#)

[Ministru kabinets](#)

<https://www.mk.gov.lv/lv/jaunums/budzets2025-valdiba-apstiprina-budzetu-iedzivotaju-drosibai-un-konkuretspejai>